

هوالحکیم

دانشکده تغذیه و علوم غذایی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «نام درس»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: اصول برنامه‌ریزی در تغذیه جامعه	تعداد واحد: ۲ واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی علوم تغذیه	پیش‌نیاز درس: اصول اپیدمیولوژی، اصول آموزش و مشاوره تغذیه	
گروه آموزشی ارائه‌دهنده درس: تغذیه جامعه	شماره درس: ۱۹۵۰۷۵	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر مینا باباشاهی	رتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: تغذیه جامعه
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، بلوار رازی، دانشکده تغذیه و علوم غذایی، گروه تغذیه جامعه ایمیل: m.babashahi21@gmail.com تلفن محل کار: ۸-۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۷۹ ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۵:۳۰ 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
یکی از نقش‌های اصلی کارشناسان تغذیه، شناسایی مشکلات تغذیه، طراحی و پیاده کردن برنامه‌های آموزشی و مداخلات غیر آموزشی در جامعه در قالب سازمان‌های مختلف مرتبط با سلامت، آموزش یا بهزیستی برای گروه‌های اجتماعی مختلف است. لذا در این درس دانشجویان این رشته با اصول چگونگی برنامه‌ریزی، طراحی، مدیریت، سازمان‌دهی، اجرا، و ارزشیابی برنامه‌های جامعه‌نگر آشنا خواهند شد.
اهداف درس
هدف کلی: در پایان این درس دانشجو قادر خواهد بود اصول و مراحل طراحی برنامه‌های تغذیه‌ای در سطح جامعه، از نیازسنجی و شناسایی منابع و مشکلات جامعه تا تعیین اهداف و روش‌های اجرایی برنامه و ارزشیابی آن را تشریح کند و به کار بپردازد.
اهداف اختصاصی دانشجو در پایان دوره می‌تواند به اهداف زیر دست پیدا کند:
اهداف شناختی ۱) انواع روش‌های ارزیابی نیازهای تغذیه‌ای جامعه را شرح دهد.

- ۲) انواع روش‌های ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای جامعه هدف را شرح دهد.
- ۳) انواع روش‌های شناسایی منابع و ظرفیت‌های جامعه هدف را شرح دهد.
- ۴) اولویت‌های جامعه هدف را تعیین کند.
- ۵) اهداف جامعه هدف را تعیین کند.
- ۶) سطوح مداخله و استراتژی‌های برنامه‌های تغذیه‌ای را شرح دهد.
- ۷) قابلیت‌های ارتباطی و بین فرهنگی جامعه هدف را شناسایی کند.
- ۸) عوامل موفقیت برنامه‌های تغذیه‌ای در ایران و جهان را بشناسد.
- ۹) اجزا و نحوه‌ی نگارش برنامه عملیاتی را بشناسد.
- ۱۰) روش‌های پایش و ارزشیابی برنامه را شرح دهد.
- ۱۱) نتایج برنامه‌های موفق تغذیه در جهان را شرح دهد.

اهداف مهارتی

- ۱) با رجوع به سامانه برنامه‌های وزارت بهداشت، به آیین‌نامه و دستورالعمل‌های اجرایی برنامه‌های جاری مرتبط با غذا و تغذیه دسترسی پیدا کند و آن‌ها را مرور کند.
- ۲) به برنامه‌های کشورهای مختلف در زمینه کاهش سوءتغذیه و بیماری‌های مزمن و بهبود امنیت غذایی از طریق پایگاه داده جهانی سازمان جهانی سلامت دسترسی داشته باشد و آن‌ها را نقد و بررسی کند.
- ۳) برای یک موضوع فرضی برنامه‌های تغذیه در سطح کلان کشور طراحی و پیشنهاد کند.

اهداف نگرشی

- ۱) ضرورت و اهمیت برنامه‌ریزی اصولی و باقاعده را در رفع مشکلات تغذیه جامعه را درک کند.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

آموزش بخشی به صورت حضوری به روش سخنرانی و یا بهره‌گیری از وسایل کمک آموزشی (دیتا پروژکتور) و بخشی به صورت غیرحضوری آفلاین و با ارائه اسلایدهای صداگذاری شده و بارگذاری در سامانه نوید انجام می‌گیرد. در طول جلسات آموزشی، پرسش و پاسخ و بحث پیرامون موضوع آزاد می‌باشد. دانشجویان موظف‌اند در طول ترم تحصیلی در مورد مباحثی که از سوی استاد طرح می‌شود در منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی جستجو کرده و مطالبی را به کلاس ارائه دهند. افزون بر آموزش مستقیم نظری دانشجویان و استاد محور و آموزش مبتنی بر حل مشکل و حل رویداد، شیوه‌های زیر نیز در تدریس درس در نظر گرفته خواهند شد:

- برگزاری کنفرانس‌های داخل کلاس
- بارش فکری
- بحث در گروه‌های کوچک

روش تدریس حضوری

سخنرانی و با بهره‌گیری از وسایل کمک آموزشی (ویدئو پروژکتور و پاورپوینت)، بارش فکری و پرسش و پاسخ و همچنین کار با سامانه و سرچه‌های حاوی برنامه‌های جامعه‌محور حوزه غذا و تغذیه ایران و دیگر کشورها، ارائه فیلم‌های کوتاه مرتبط

روش تدریس الکترونیکی

- ارائه اسلایدهای صداگذاری شده و بارگذاری در سامانه نوید

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- نسرین امیدوار، زهرا عبداللهی، دل آرام قدسی، اعظم دوست محمدیان، فرزانه صادقی قطب آبادی، بهار عظمتی، درسنامه طراحی و ارزشیابی برنامه‌های تغذیه‌ای جامعه‌محور، انتشارات انستیتو تحقیقات تغذیه‌ای و صنایع غذایی کشور، تهران، ۱۳۹۶
- ربابه شیخ الاسلام، زهرا عبداللهی، نسرین امیدوار، کتاب برنامه‌های تغذیه جامعه در نظام سلامت ایران، انتشارات انستیتو تحقیقات تغذیه‌ای و صنایع غذایی کشور، تهران، ۱۴۰۰

- Marie A. Boyle, David H. Holben. Community Nutrition in Action: An Entrepreneurial Approach. 6th Edition.
- Nweze Nnakwe. Community Nutrition: Planning Health Promotion and Disease Prevention. 2nd Edition.
- Judy Buttriss, Amanda Wynne, Judy Buttriss. Nutrition, A Handbook For Community Nurses. 2016

منابع آموزشی کمکی

- <https://nutr.behdasht.gov.ir/> منابع دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت و درمان
- <https://extranet.who.int/nutrition/gina/en/home>

تجهیزات و امکانات آموزشی

- کلاس درس
- وسایل کمک آموزش (کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، مارکر و وایت برد)
- اتصال اینترنت مناسب
- سامانه نوید/LMS

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره (درصد از کل)
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• حضور فعال و مشارکت در کلاس	۱۰
	• تکالیف درسی و ارائه	۴۰
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• امتحان پایان ترم تشریحی و چندگزینه‌ای (MCQ)	۵۰
جمع کل		۱۰۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است، مراجعه بفرمایید.

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی علوم تغذیه		سال ورودی: ۱۴۰۱	زمان ارائه درس: نیمسال دوم (ترم بهار ۱۴۰۴-۱۴۰۳)				
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه	
۱	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• آشنایی با مفهوم برنامه ریزی تغذیه ای، اهمیت و کاربرد آن	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۲	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• ارزیابی نیازهای تغذیه ای جامعه	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• ارزیابی وضعیت تغذیه جامعه	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۴	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• ارزیابی منابع و ظرفیت های جامعه	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۵	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• تحلیل و تعیین اولویت ها	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۶	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• تعیین اهداف برنامه	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۷	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• سطوح مداخله و راهبردهای برنامه های تغذیه ای	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۸	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• قابلیت ارتباطی و بین فرهنگی لازم برای برنامه ریزی جامعه محور	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۹	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• عوامل موفقیت برنامه های تغذیه ای در جهان	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۰	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• برنامه عملیاتی	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۱	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• مدل منطقی برنامه	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۲	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• نظام مدیریت در برنامه های تغذیه ای (مدیریت بودجه، پرسنل، زمان)	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• پایش و ارزشیابی برنامه	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ

سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ	دانشکده تغذیه	دکتر باباشاهی	● بازاریابی برنامه	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	۱۴
کنفرانس دانشجویی، بحث و جمع بندی مشارکتی	دانشکده تغذیه	دکتر باباشاهی	● معرفی و تحلیل یک برنامه تغذیه ای منتخب در جهان	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	۱۵
کنفرانس دانشجویی، بحث و جمع بندی مشارکتی	دانشکده تغذیه	دکتر باباشاهی	● تدوین یک برنامه تغذیه ای برای مقابله با یک مشکل تغذیه ای در جامعه مشخص	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	۱۶
آزمون تشریحی و چندگزینه ای (MCQ)	دانشکده تغذیه	دکتر باباشاهی	● آزمون پایان ترم	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	۱۷